

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про внесення змін Закону України
“Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”
щодо позбавлення статусів ветерана війни, члена сім’ї загиблого
(померлого) ветерана війни та члена сім’ї загиблого
(померлого) Захисника чи Захисниці України”

1. Мета

Метою проєкту акта є законодавчо визначити підстави для позбавлення наданого статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни, члена сім’ї загиблого (померлого) ветерана війни або члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, зокрема за вчинення умисного злочину проти основ національної безпеки України чи встановленого порядку несення військової служби.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено Міністерством у справах ветеранів України з власної ініціативи.

Згідно з Конституцією України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, а оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності покладаються на Збройні Сили України.

На сьогодні кількість Захисників, які зі зброєю в руках захищають суверенітет і територіальну цілісність України, сягає сотні тисяч. Частина з них продовжують захищати Україну вже маючи статус учасника бойових дій, інша ж частина з числа нових мобілізованих – отримає такий статус згодом, допоки тривають активні бойові дії на території України їхня кількість може зростати.

Як наслідок, перед учасниками бойових дій постають нові виклики в цивільному житті. Часом це призводить до скоєння умисних злочинів через проблеми із працевлаштуванням, фінансовими труднощами, тощо.

В той же час, в умовах триваючої військової агресії російської федерації проти України, найсерйознішу загрозу для конституційного ладу, суверенітету, територіальної цілісності, недоторканності й обороноздатності України становлять злочини проти основ національної безпеки України.

У той час, коли держава вживає всіх заходів на формування позитивного образу ветерана війни, взірця для наслідування, вчинення ветераном війни як особа, яка отримала такий статус за захист суверенітету, територіальної цілісності, недоторканності України, умисного злочину проти основ національної безпеки України вже не може вважатися взірцем української національної та громадянської ідентичності.

У зв’язку з цим виникла необхідність на законодавчому рівні визначити підстави для позбавлення статусів ветерана війни, в тому числі з підстав умисного вчинення злочину проти основ національної безпеки України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується:

1) доповнити статті 6, 7, 9, 10 та 10¹ Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” новими частинами, які встановлюють повноваження Кабінету Міністрів України визначати порядок позбавлення статусу осіб, зазначених у цих статтях;

2) доповнити Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” новою статтею 11¹, якою закріплено перелік підстав позбавлення статусів ветерана війни, члена сім’ї загиблого (померлого) ветерана війни, члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, зокрема у разі наявності обвинувального вироку суду, який набрав законної сили, за вчинення умисного злочину проти основ національної безпеки України або встановленого порядку несення військової служби.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють:

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;
Кримінальний кодекс України;

постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.1994 № 302 “Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує погодження Мінфіном, Мінекономіки, Мінцифри, Міноборони, МВС, Мінсоцполітики, СБУ та Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Проєкт акта потребує проведення правової експертизи Мін’юстом.

Проведення консультацій з громадськістю буде проведено у формі електронних консультацій з громадськістю на офіційному вебсайті Мінветеранів.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної та не потребує погодження уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об’єднань та всеукраїнських об’єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови та Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Проєкт акта одночасно з поданням Мін'юсту для проведення правової експертизи буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, інтереси суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, інші суспільні відносини.

Реалізація акта забезпечить процедуру автоматичного набуття статусу учасника бойових дій під час дії воєнного стану.

Реалізація акта позитивно впливатиме на інтереси осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Особи, зазначені у статтях 6, 7, 9, 10 та 10 ¹ Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”	Позитивний	Забезпечить формування позитивного образу ветерана як взірця української національної та громадянської ідентичності

**В. о. Міністра у справах
ветеранів України**

_____ 2024 р.

Олександр ПОРХУН